

Svar på remiss av betänkandet Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet (SOU 2025:26)

Sammanfattning

Mörbylånga kommun ställer sig positiv till flera delar av betänkandet och ambitionen att minska förskollärares och lärares administrativa uppgifter och andra uppgifter så att tid kan frigöras för arbete med undervisningen och uppgifter som hör till undervisningen.

Mörbylånga kommun lämnar härmed synpunkter på valda förslag.

Yttrande

Förskollärares och lärares särskilda ansvar, uppdrag och arbetssituation (kap 4).

Bra att utredningen trycker på att undervisningen ska ske i grupp.

En del av de administrativa uppgifterna som räknas upp på sidan 156 anser vi kommer att vara svårt att ta bort från pedagogen utan att det medför dubbelarbete. Exempelvis veckobrev, frånvaro etc.

På en del små enheter kan det också innebära svårigheter att bedriva verksamheten om någon inte ska hjälpa till med att hämta och ställa fram måltider. Går det förslaget igenom och det blir så tydliga regleringar så riskerar det att leda till att organisationen måste avstå från utbildade förskollärare till förmån för barnskötare om inte ytterligare medel tillförs.

I grunden är det bra att lärare och förskollärare ska undervisa men förutsättningar på olika enheter är mycket olika och en så tydlig detaljstyrning kommer att drabba små enheter.

Statistik visar att förskollärartätheten på landets förskolor varierar mycket. Därav borde förskollärarnas planeringstid sättas i proportion till det antal barn som de har undervisningsansvar för.

Minskade krav på den undervisningsnära dokumentationen (kap 6)

Utredningens förslag på ändring ”informera vid tillfällen som bestäms av förskolan, fritidshemmet eller skolan (kap 6.3.1 Förslag om att informera om utveckling) anser vi är bra.

I utredningen anges att det är rektor, i samråd med personal, som avgör lämplig frekvens på tillfällen för muntlig respektive digital informationsöverföring. Skolverket bör få i uppdrag att förtydliga och komma med riktlinjer vad lämplig frekvens innebär annars är risken att enskilda rektorer ändå ökar dokumentationskravet. Dessa riktlinjer bör vara framtagna i god tid innan lagen träder i kraft.

Utredningens förslag om att skolan ska informera om studieresultat, framgångar och utvecklingsbehov tycker vi är bra. Även förslaget om samtal om barnets utveckling i förskolan är bra.

Förslagen 6.3.4 (bedömning om uppdrag om riktlinjer för ändamålsenlig undervisningsnära dokumentation), 6.4.1 (Förslag om att minska antalet utvecklingssamtal till minst ett per läsår) och 6.5.1 (Förslag om att förtydliga syftet med de skriftliga utvecklingsplanerna) är också bra.

6.6.1 (Bedömningen om att ta bort reglering av ”extra anpassningar”) Vi anser att förslaget att ta bort regleringen av stöd i form av ”extra anpassningar” och i stället ge det inom den ordinarie undervisningen som stöd är bra. Dagens situation där lärare ska hantera en mängd extra anpassningar fungerar inte och det är bra att utredningen trycker på gruppundervisning.

De stödinsatser som utredningen anser bör sättas in när ett barn eller en elev inte kan undervisas i gruppen kommer att kräva mer personal och bli mycket kostnadsdrivande. Förslagen i sig är bra men ytterligare medel till förskolan och skolan kommer att behövas.

Behov av lättnader i regelverket som styr arbetet mot kränkande behandling (kap 7).

Förslaget till lag om ändring i diskrimineringslagen ser vi positivt på att det blir de ärenden som är i samband med verksamheten som ska utredas och att det är fallen som är allvarliga eller upprepas som man ska gå vidare med. Bra att utredningen trycker på att agerandet är det viktiga.

Barn och elevombudsmannens information på webbplatsen måste ändras enligt ovanstående förslag.

Ett önskemål vore att Skolverket får i uppdrag att senast 6 månader innan lagen träder i kraft har tagit fram ett material angående vad anses som allvarligt och hur skulle en plan utifrån detta kunna se ut. Detta för att öka likvärdigheten i Sverige gällande detta område.

Ramar för undervisningsuppdraget (kap 8)

I punkt 8.2.2 (Tiden för lärares undervisningsuppdrag ska viktas med hänsyn till olika förutsättningar) står att rektor vid tjänstefördelning ska ta hänsyn till olika punkter. Exempelvis punkten antal elever i behov av särskilt stöd och andra omständigheter av betydelse kan vara svårt att veta vid den tidpunkt när tjänstefördelningen sker. Dessa punkter riskerar att medföra mycket merarbete för rektorerna och kan leda till många samtal.

Att man planerar samma lektion som ska genomföras i flera klasser kan inte kräva samma förarbete som om man alltid har olika lektioner.

En reflektion är att utredningen bygger på att alla pedagoger arbetar precis som idag. AI har kommit fram som ett kraftfullt planerings- och analysverktyg som borde kunna nyttjas än mer än idag, vilket inte alls beaktas i utredningen.

Vi ser en risk med förslaget att det kommer att leda till mer eget arbete för pedagogerna och då motverka att undervisningen är ämnesövergripande och tematisk vilket många gånger gynnar elevernas undervisningssituation.

Vi ser också en risk att när rektors ansvar ökar gällande att fler hänsyn ska tas i fler frågor kommer den administrativa delen för rektor också att öka.

Punkten 8.4 (Bedömning om att undervisningsuppdraget förutsätter andra viktiga roller och kringfunktioner). I utredningens bedömning står det att ”en infrastruktur med nödvändiga kringfunktioner för administrativt, praktiskt och elevsocialt arbete”. Vår bedömning är att detta kommer att öka huvudmännens kostnader och riktade statsmedel för detta måste tillsättas.

Konsekvenser

Kapitel 11 ”Konsekvenser av utredningens förslag”

Mörbylånga kommun anser att förslaget att tillföra medel för att utöka antalet pedagoger inte räcker. Det behövs även tillföras medel för att täcka kostnaderna för övriga kringfunktioner som kommer att behövas när pedagogernas ansvar får en tydligare avgränsning. Vi anser inte heller att förslaget att ta pengar från statsbidraget för stärkt kunskapsutveckling eller personalförstärkning är bra eftersom det är medel som vi använder redan för att finansiera den organisation vi har idag.

Verksamhetsområde Bildning

Mörbylånga kommun